

VESTNIK

St. 10 G.P.O. Box 4064 Melbourne G.V. November 1950
Tel.: JW 7546

Z veseljem sem se odzval povabilu "Vestnika", naj v tej številki objavim nekaj besed. Porabim naj to priliko, da ob svojem prihodu med melbournške Slovence toplo pozdravim vse bralce Vestnika in z njimi vse rojake po širni Viktoriji in Južni Avstraliji.

Priznati moram, da sem malo težko zapuščal svoje rojake v Združenih državah ameriških, med katerimi sem deloval skoraj sedem let in našel med njimi mnogo prijateljev. Med Vas me je pripeljalo dejstvo, da ste bili toliko časa brez dušnega pastirja. Ko obiskujem slovenske družine, jasno vidim, kaj veliki večini kljub dolgim letom življenja v zamejstvu še pomeni domači duhovnik: most je k osebnostnim dobrinam, katere je že tako zameglila vsakdanja skrb za kruh, dom in družino; simbol jim je duhovne povezanosti med seboj kot članov istega naroda, ki naj bi bila še večja prav zaradi tuje zemlje in razdalj. To dvoje bom skušal biti za Vas vedno. Saj Slovenci ne smemo nikoli pozabiti, da smo katoliški narod. Kdor vrže to zavest od sebe, ta je zapravil dobršidel dediščine svojih vernih slovenskih staršev, temu ne bo nič lažje ob prilikah materialnih koristi zatajiti tudi svoje slovensko ime.

Naj nas vse Slovence druži staro slovensko geslo: Mati - Domovina - Bog! Slovenska mati nas je rodila; kljub življenju v zamejstvu pripadamo z vsem srcem dragi slovenski zemljici pod Triglavom; in pozabiti ne smemo na cerkvice po slovenskih hribskih, ki s svojimi zvoniki kažejo proti nebu, Stvarniku vsega, tudi vsakega izmed nas!

Ostanimo složni, tesno povezani v skupnem delu! Delajmo za skupno slovensko stvar brez vsake sebičnosti, pripravljeni tudi na žrtve! Naj se ta duh edinosti in požrtvovalnosti pokaže pri naši organizaciji, naj se pokaže pri sleherni slovenskih prireditvah! In ne v najmanjši meri tudi pri slovenski skupni službi božji, h kateri se bomo zbirali v Melbourne (St. Louis Church, Stawell Street, ob železniški postaji Burnley) vsako prvo nedeljo v mesecu ob 11 uri. Po Vaši udeležbi bom sodil, koliko sem res potreben Vaši skupini. Bog daj, da bi si nikdar ne stavil vprašanja: "Le čemu sem prišel tako daleč za mrzlimi slovenskimi dušami?"...

Še enkrat kličem vsem svoj iskreni pozdrav z željo, da bi dobro izrabili prihod slovenskega duhovnika v svojo sredo!

P. Bazilij Valentin OFM
Padua Hall - 19 A'beckett Str.
Kew (Melbourne), Victoria
Telefon: WM 8118.

USTANOVITEV ZVEZE SLOVENSkih DRUŠTEV V VIKTORIJI.

Slovenski klubi v Viktoriji so preboleli začetne težave. Priznamo, da bi bilo od njihovega delovanja pričakovati marsikaj več, kot so pokazali doslej, vendar se moremo bnašati z nekaterimi uspehi, predvsem na družabnem in - v mejah možnosti - tudi na socialnem področju, o katerih si pred dvema leti in pol še sanjati nismo upali. Pozabiti tudi ne smemo nekaterih podvigov narodno-propagandnega značaja, ki sta jih podvzela klub v Melbourne in poverjeništvu v Ballaratu, ki so prav zadovoljivo uspeli in bi nedvomno še bolj, če bi tedaj med slovenskimi odinicami v Viktoriji obstojale tesnejše organizacijske vozi. Prepričani smo, da bodo naši klubi v bodoče posegli tudi na področja, na katerih so se doslej pokazali le v skromnejši meri ali pa sploh ne,

Ako ste se preselili javite nam takoj svojo novo postni naslov! Kajti le tako Vas bomo lahko redno obvesčali o našem delovanju in prireditvah.

za kar pa je potreben čas in še mnogo trdega dela. Čim trše bo delo, tem manj bomo potrebovali časa za dosego uspehov. Delo pa si moremo do neke mere olajšati s poenotenjem naših naporov in z medsebojno pomočjo pod skupnim vodstvom in z enotnim delovnim načrtom, kadar stremimo za enakimi cilji.

Prezreti pa tudi ne smemo vprašanja našega narodnega predstavnštva. Ogromne večine Slovencev, ki so se naselili v tej deželi, k temu niso silili gospodarski razlogi, kot priseljence nekaterih drugih narodnosti, ampak dejstvo, da se ne strinjajo s političnim položajem v domovini in da v načelu odklanjajo ideologijo v domovini vladajoče plasti, na katero gledajo z upravičenim nezaupanjem, da ne rečemo več. Z enakimi čustvi gleda na nas današnja oblast v domovini, zato od nje ne moremo pričakovati, da bi nas predstavljala in zastopala naše interese in težnje pred javnostjo in tukajšnjimi oblastmi in tudi dvomimo, da bi si kdo od nas kaj takega želel. Nujnost nekega slovenskega predstavnštva, ki bi mogla v primeru potrebe zastopati interese poedincev in slovenskih naseljencev kot celote, mislimo da je že vsakdo izmed nas kdaj občutil na lastni koži. In vendar se vsak poedinec morda še ne zaveda dovolj, v kolikšni meri in kako često smo Slovenci - tako poedinci, kakor celota - zapostavljeni za drugimi narodnostmi, ki so v Avstraliji številčno šipkejše, pa so po svojih organizacijah in predstavništvih neprimerno močnejše od nas.

V nekaj primerih je takšno nalogo prevzel Slovenski klub v Melbournu, dasi ravno obotavlja, ker se je njegova uprava po eni strani zavedala da nima primernih pooblastil za predstavljanje vseh Slovencev v Viktoriji, po drugi strani pa ji tekoči klubski posli niso vedno dovoljevali posvečati vseh svojih moči v ta namen.

Zavedajoč se nujne potrebe po enotnem vodstvu v zadevah, ki so vsem našim klubom skupne in po organizaciji, ki bi smotreno uravnavala in družila napore posameznih klubov za dosego enakih ali sorodnih ciljev, je uprava Slov. kluba v Melbournu povabila uprave ostalih slovenskih edinic v Viktoriji na skupno konferenco, katere namen naj bi bil ustanovitev zvezne organizacije med vsemi slovenskimi društvi in ustanovami, ki danes obstojajo v Viktoriji, z možnostjo priključenja vseh onih, ki bodo osnovana kdaj pozneje.

Dne 21. oktobra t.l. so se zbrala v Melbournu k skupnem zasedanju zastopstva vseh povabljenih organizacij. Zborovanje je otvoril predsednik Slovenskega kluba v Melbournu g. Abram, ki je po pozdravu celotnih uprav klubov iz Melbournu in Geelonga, zastopstev iz St. Albana in Ballarata, g. patra Bazilija in povabljenih najpožrtvovalnejših članov iz Melbournu, na kratko orisal namen konference. Po kratki informativni debati, v kateri so se zlasti odlikovali predstavniki St. Albansa, so predstavniki vseh klubov soglasno sprejeli predlog za ustanovitev Zveze, kar so vsi navzoči pozdravili z burnim aplavzom. Tajnik Slov. kluba v Melbournu g. Persic je nato precital osnutek pravil Zveze, ki so bila odstavek za odstavek soglasno sprejeta, razen določil o izvršnem odboru Zveznega sveta, ki ga osnutek pravil predvideva kot tehnični organ Zveznega sveta za opravljanje administrativnih poslov, katerega naj bi tvorili trije na področju mesta Melbournu stanujoči člani. Zastopstvo Slov. kluba v St. Albansu je bilo mnenja, da bi morali biti v Izvršnem odboru zastopani predstavniki vseh klubov, enako kot določajo pravila za Zvezni svet. Ker pa so bili ostali zastopniki soglasnega mnenja, da bi bil Izvršni odbor v taki sestavi preokoren in nesposoben opravljanja tekočih poslov Zveze, kar je njegova glavna naloga ter z ozirom na enako sestavo Zveznega sveta tudi popolnoma nepotreben, je bil tudi ta odstavek pravil s tričetrtinsko večino sprejet brez izpremembe.

V smislu sprejetih pravil so klubi takoj imenovali svoje delegate v Zvezni svet in sicer :

- za Slov. klub v Melbournu: g. Česnik in g. Potočnik,
- " " " " Geelongu : g. Kranjc in g. Furlan,
- " " " " St. Albansu: g. Golc in g. Čebin ,
- za poverjeništvo v Ballaratu: g. Zemljak.

Zvezni svet se je brez odlašanja sestal na svojo prvo sejo, da izbere Izvršni odbor Zveze, razen zastopnikov St. Albansa, ki sta se glasovanja vzdržala z opravičilom, da nimata za to potrebne pooblastila s strani svoje uprave. V Izvršni odbor je Zvezni svet imenoval za dobo enega leta naslednje člane:

- predsednik : g. P. Česnik,
- tajnik : g. M. Abram,
- blagajnik : g. V. Žerdanec.

Istočasno z gornjim imenovanjem je Zvezni svet izrazil željo, da Izvršni odbor povabi k sodelovanju g. patra Bazilija kot kulturnega referenta. Po objavi navedenih sklepov Zveznega sveta, ki so jih navzoči sprejeli z aplavzom, je g. Abram izročil vodstvo konference novo imenovanemu predsedniku g. Česniku, ki se je v toplih besedah zahvalil za izkazano zaupanje, podal glavne smernice bodočega dela Zveze in zaključil delovni del zborovanja. Razvil se je poluren živahen nevezan razgovor o bodočih ciljih našega skupnega dela; v prijateljski družbi najbolj požrtvovalnih delavcev za slovensko stvar iz vse Viktorije, smo začutili v sebi novih moči in načrti, na katere sicer gledamo bolj s strahom, kot upanjem, so se nam zazdela lažje izvedljivi, daljni cilji lažje dosegljivi. Želeli bi si še več takšnih sestankov, četudi z manj važnim sporedom, da bi imeli pogosteje priliko krepiti moči z vzajemnim vzpodbujanjem. Ustanovili smo Zvezo, toda kaj nam to pomeni, če ne bomo prav vsi vložili vanjo požrtvovalnega dela in iskrene ljubezni do svojega naroda, kajti le tako bomo dosegli zaželjeni uspeh.

POZORILLO ROJAKOM, KI ŽELE KUPITI ALI GRADITI LASTEN DOM.

V Viktoriji deluje lepo število gradbenih zadrug (Cooperative Housing Society), ki dajejo svojim članom dolgoročno posojila za nakup, gradnjo ali povečanje lastnih domov. Te zadruge ne smejo delati dobička in so pod strogim državnim nadzorstvom, ki onemogoča vsakršne nerednosti ali izkoriščanje članov, tako da ta način predstavlja najvarnejšo in najugodnejšo vrsto posojila v ta namen. Težava je le v tem, da je število članstva v takih zadrugah omejeno z ozirom na višino kredita, ki ga banke odobre poedinim zadrugam. Zaradi česar morajo mnogi po mesece in leta čakati, da se jim ponudi prilika vstopiti v novo ustanovljeno zadrugo ali vskočiti na slučajno izpražnjeno mesto ene od obstoječih.

Slovenskemu klubu v Melbournu je uspelo zagotoviti si malo število prostih mest v eni takšnih zadrug, katere ustanovitev je šela v toku in bo pričela poslovati verjetno v prvi polovici prihodnjega leta, t.j. čim bo mogla razpolagati s kreditom, ki je že odobren. Nemenjena je izključno le novim naseljencem, katerih družinski poglavar je član katerekoli delavske unije (Trade Union). Pri sprejemanju članov bodo imele prednost družine z večjim številom otrok.

Zadruga bo dajala posojila do višine 3.000 za dobo 31 let, z znatnimi olajšavami v primeru bolezní, nezaposlenosti ali drugačne nesreče. Glavni pogoji za sprejem v članstvo so: Da hiša stoji ali bo zgrajena na področju Melbournu, da ima član namen v tej hiši stanovati in da član k nakupu ali gradnji prispeva vsaj 20% cenilne vrednosti iz svojih lastnih sredstev.

Za prijavo ali točnejša pojasnila se obrnite pismeno na G.P.O. Box 4064, Melbourne C.I. ali po telefonu na številko ML 9036. Poudarjamo, da je rok za prijave zelo kratek in da se bomo pri razdelitvi mest, ki so nam na razpolago, ozirali le na število otrok v družini in vrstni red prejetih prijav, zato ne odlajšate. Prijava v tem trenutku še ne predstavlja za prijavitelca nikakšne obveznosti, pač pa mu zagotavlja sprejem v zadrugo, čim bo pričela s poslovanjem, če bo takrat še želel postati član. Opozarjamo, da bomo morali mesta, ki smo si jih s težavo priborili za naše člane, vrniti vodstvu zadruge, da jih izpopolni s številnimi interesenti drugih narodnosti, če jih najkasneje v dveh tednih ne razdelimo med slovenske družine.

Uprava Slov.kluba v Melbournu
Socijalni odsek.

SLOVENSKI OBRTNIKI IN PODJETNIKI V MELBOURNE ! Oglašajte v VESTNIKU!!!

Vaši oglasi bodo v prid Vam in rojakom, ki bi se mnogokrat radi ravnali po geslu "Svoji k svojim", pa ne vedo na koga naj se obrnejo. Oglase naročite pismeno na Slovenski klub v Melbournu, GPO Box 4064, Melbourne C.I. ali po telefonu na JW 7546. Cena oglasa je samo 10/- za eno objavo in nam služi za pokritje poštnih stroškov za "Vestnik".

Organizacija The Good Neighbour Council of Victoria nas je obvestila, da bo v njenem okviru organizirano počitniško taborišče za mladino od 10 - 14 let.

Taborišče bo ob letoviškem mestu Anglesea, ki leži ob Atlantiku okoli 20 milj od Geelonga. Taborenje za deklice od 10-14 let bo od 11.- 19. januarja, za dečke istih let pa od 19.- 29. januarja. Celotna cena taborenju bo £6.5.0, v kar je vključena tudi avtobusna vožnja od Melbourne do Anglesea.

Taborenje bo pod vodstvom za to posebno izvežbanih mladinskih vodij članov The National Fitness Council of Victoria; ves čas pa bo v taborišču prisoten tudi zdravnik, ki bo skrbel za zdravstveno stanje taboriščnikov.

Samo taborišče se nahaja v smerekovem gozdičku ob reki Anglesea. Opremljeno je z vsemi najmodernejšimi napravami za kuhanje, sport in igre. Taboriščniki morajo prinesiti s seboj le najpotrebnejšo obleko, posteljnino in toaletne potrebščine. Posteljne odeje, kuhinjska in jedilna posoda pa so na razpolago v taborišču.

Vse stariše, ki bi hoteli svojim malim za mal denar omogočiti nepozabno prijetne in zdrave počitnice v prosti naravi, naprošamo, da se za nadaljna navodila in podrobnosti obrnejo pisмено na Slovenski klub v Melbourne, G.P.O. Box 6046 najkasneje do 1. dec. t.l.

NAŠI MLADINI !

Slovenski klub v Melbourne Vam je sklenil za letošnji Božič podariti svoje prvo darilo. - Trem najbolj zavednim deklicam in dečkom bo omogočil lepe počitnice v mladinskem taborišču pri Anglesea. Toda darilo ne bo popolnoma zastoj. Če ga hočete biti deležni boste morali spolniti nalogo, ki pa nikakor ni pretežka.

Vse kar hočemo od Vas je, da nam napišete poljuben spis v slovenščini, ali pa, da deklamirate katerokoli slovensko pesem pred komisijo, katere dolžnost bo, da izbere nagrajence. Komisija bo sestavljena iz treh članov in bo zasedala javno. Člane komisije, mesto in čas nastopa bomo objavili pravočasno. Pravico tekmovanja imajo vsi dečki in deklice od 10 - 14 let starosti.

Torej pridno na delo! Devet dni lojih počitnic za poljuben slovenski spis ali deklamacijo!

Pišite nam takoj, da bomo vedeli koliko vas bo teknovalo!

Iščemo rute za narodno nošo !
..... Z vesljam lahko javimo, da so se naši mladinci požrtvovalni obrtniki, ki si sedaj pridno prizadevajo sami napraviti vsaj nadomestek naše narodne noše. Zaenkrat to velik problem le še svilen ovratne rute, kajti nikjer ne moremo nabaviti primernih. - Zanima nas ako nam tudi v tem pogledu lahko kdo prikaže, na pomoč.

..... Ob priliki olimpijade bo prirejena velika mednarodna razstava narodnih del. Tudi naš klub je bil povabljen, da sodeluje pri ureditvi jugoslovanskega paviljona. G. Žerdoner, ki ima že velika izskustva s slično razstavo v Ballaratu se bo verjetno tudi tokrat odlikoval s svojim delom. Mi pa če hočemo, da bo razstava še na večji višini kot v Ballaratu, mu lahko pomagamo s tem, da mu stavimo na razpolago vsa najrazličnejša narodna dela s katerimi razpolagamo. Razstava se bo odprla 20. t. m. zato pohitite ako nam hočete pomagati.

Vsem rojakom sporočamo, da je v vseh naših "standard" paketih vključena tudi odkupninska taksa. - Pohitite z naročili! - Na vrata nam trka Božic! - Razveselite svoje z darilnim paketom agencije EMONA! - Uspelo nam je nabaviti manjše stevilo izbranih slovenskih gramofonskih plošč, katere Vam nudimo po zelo zmernih cenah. Najlepše darilo za Božic prijateljem in znancem bo lepa slovenska plesca. Naredite jo čimprej, ker jih imamo le omejeno stevilo, zanimanje zanje pa je zelo veliko. - Nase rojake v Geelongu in okolici obvescemo, da je nas zastopnik za Geelong g. Lojze Furlan, stanuje 9 Tanner St., Breakwaters. Obracajte se z naročili neposredno nanj. - EMONA Agency, 78 Bridport St., Albert Park ali GPO Box 4064, Melbourne Cl.

V Avstraliji kopirano gram. ploščo slovenske glasbe, microgrove 331/3RPM za cene £2.10. - Rojaki v Geelongu nabavijo pri g. Kranjc Ivanu, 4 Robin Ave., Norlane

I Z R E D N A S K U P S C I N A
S L O V E N S K E G A K L U B A V M E L B O U R N U

Ustanovitev Zveze slovenskih društev v Viktoriji je okrnila že poprej malostevilni upravni odbor nasega kluba v tolikšni meri, da njegova izpopolnitev s kooptiranjem novih odbornikov morda ne bi več ustrezala volji in željam članstva. Zato uprava smatra kot najprimernejšo resitev sklicanje izredne skupščine, ki bo dala članstvu priliko izvolitve nove uprave.

Pri tej priliki zelimo opozoriti članstvo, naj si ne predstavlja volitev le kot golo formalnost. Ni dovolj, da molce pristavimo na v sili in naglici sestavljeno listo. Povdariti moramo, da zlasti v poslednjih mesecih ni več glavna naloga uprave prirejanje zabav, ampak ji okoliscine bolj in bolj nalagajo dolžnost izražanja mnenja Slovencev v Melbournu in zastopanja naših narodnih interesov. Spomnite se le zadnjih dogodkov na madzarskem in številnih odgovornih nalog, ki so jih preko noci morali prevzeti njihovi predstavniki v Melbournu. Tudi če se v naši domovini ne pripeti kaj podobnega, padejo enako dolžnosti in enaka odgovornost - dasi v manjši meri - deloma tudi na naše predstavnike. Ne moremo ostati brezbrizni, kadar gori sosedova hiša. Pa tudi do drugih dogodkov moramo zavzeti svoje stalisce, če hocemo biti del civiliziranega naroda in ne tolpa divjadi, ki si isce hrane po tuji zemlji. Ali vam je vseeno, kdo v takih trenutkih zastopa vase mnenje in govori v vašem imenu?

Lahko se pozvzgammo na skupščino in klub, ko bodo pa prilike zopet zahtevale, da Slovenci povemo kaj hocemo, in bodo predstavniki kluba v potu svojega obraza prisli do odlocitve, ki naj bi najbolj odgovarjala volji nas vseh, bomo pa seveda spet slisali priljubljeno opazko: "Kdo jih je pa postavil?" Če zelimo Slovenskemu klubu napredek in lep razvoj, se bomo udeležili skupščine, povedali pred zbranim članstvom, kaj nam je vsec in kaj ne in izvolili predstavnike, ki jim zaupamo. Če pa ne smatramo skupščine edine slovenske organizacije v Melbournu za dovolj vazno, da bi za njo zrtvovali dve urici casa, ali pa pridemo in ne odpremo ust, nekje okoli ogla pa nergamo zoper volitve in vsak sklep uprave, nismo drugega, kot nergaci in se ne pritozujemo, če bodo naši predstavniki pri svojih nastopih neodlocni in nas bodo tujci prezirali in izpodrivali kjerkoli se bomo pokazali. Sedanja uprava iskreno zeli, da bi se članstvo v prihodnji poslovni dobi v polni meri zavedalo, da je samo postavilo svojo upravo, da jo temu primerno podpre pri njenem delu in zahteva od nje odgovornost za njene odlocitve, novo upravo pa, da bi krepil občutek zaslonbe v članstvu in jo vodila zavest, da je članstvu odgovorna za vsa svoja dejanja.

Rojaki in rojakinje! Tega poziva ne pisemo zaradi nas samih. Člani dosezanje uprave ne bomo nicesar pridobili, niti izgubili, pa če se skupščine udeleži par sto Slovencev ali nihce. Naše zabave poseca povprečno 600 oseb. Zanima nas le, kaksna bo udeležba na tej prireditvi, ki bo potekala brez plesa in piva. Glejte na skupščino kot na vas plebiscit, ki naj pokaze, ali vam je kaj do tega, da imamo Slovenci v Melbournu svojo organizacijo, ali ne. Z vaso udeležbo, ne z volitvami nove uprave, boste odlocili usodo vasega kluba.

Odbor.

SKUPŠČINA SE BO SEŠTALA V NEDELJO, 25 NOV 1956 OB 3 URI
POPOLDNE V DVORANI KLNA "SAVOY", RUSSELL STREET, CITY.